

SISTEM IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA V ZSSS

2013 - 2018

IZHODIŠČA

Izobraževanje v sindikatih je že od devetnajstega stoletja naprej eno izmed temeljnih aktivnosti. Poleg klasičnega izobraževanja sindikalnih funkcionarjev in ostalega sindikalnega kadra moramo na sindikalno izobraževanje gledati širše, saj zajema tudi kampanje za povečanje ozaveščenosti članov in javnosti ter promocijo določenih politik v komuniciranju z mediji in ostalo javnostjo. V naših prizadevanjih je ključnega pomena, da dosežemo tudi mlade in izobražene člane, saj bomo lahko le tako sindikalno gibanje ohranjali in krepili.

Sindikati se v času globalizacije ter vedno močnejše in agresivnejše neoliberalne miselnosti soočamo z vedno večjimi težavami tako v podjetjih kot v svojih organizacijah, ki se že dlje časa kažejo v trendu padanja članstva. Učiti se, kako obravnavati ta in druga vprašanja učinkovito, je ključnega pomena za ohranjanje vitalnosti in spodbujanja rasti delavskega gibanja. In ključ do učenja je učinkovito sindikalno izobraževanje. Izboljšati financiranje sindikalnega izobraževanja, ga povezati s področjem raziskav in problematiko delovnega okolja in se navezati na širši spekter trga dela, posodobiti metodologijo izobraževalnega procesa ter kontinuirano usposabljanje izvajalce izobraževanj bo pripomoglo k ustvarjanju novega znanja in vedenja, ki ga potrebujemo za spopadanje s prihodnjimi izzivi.

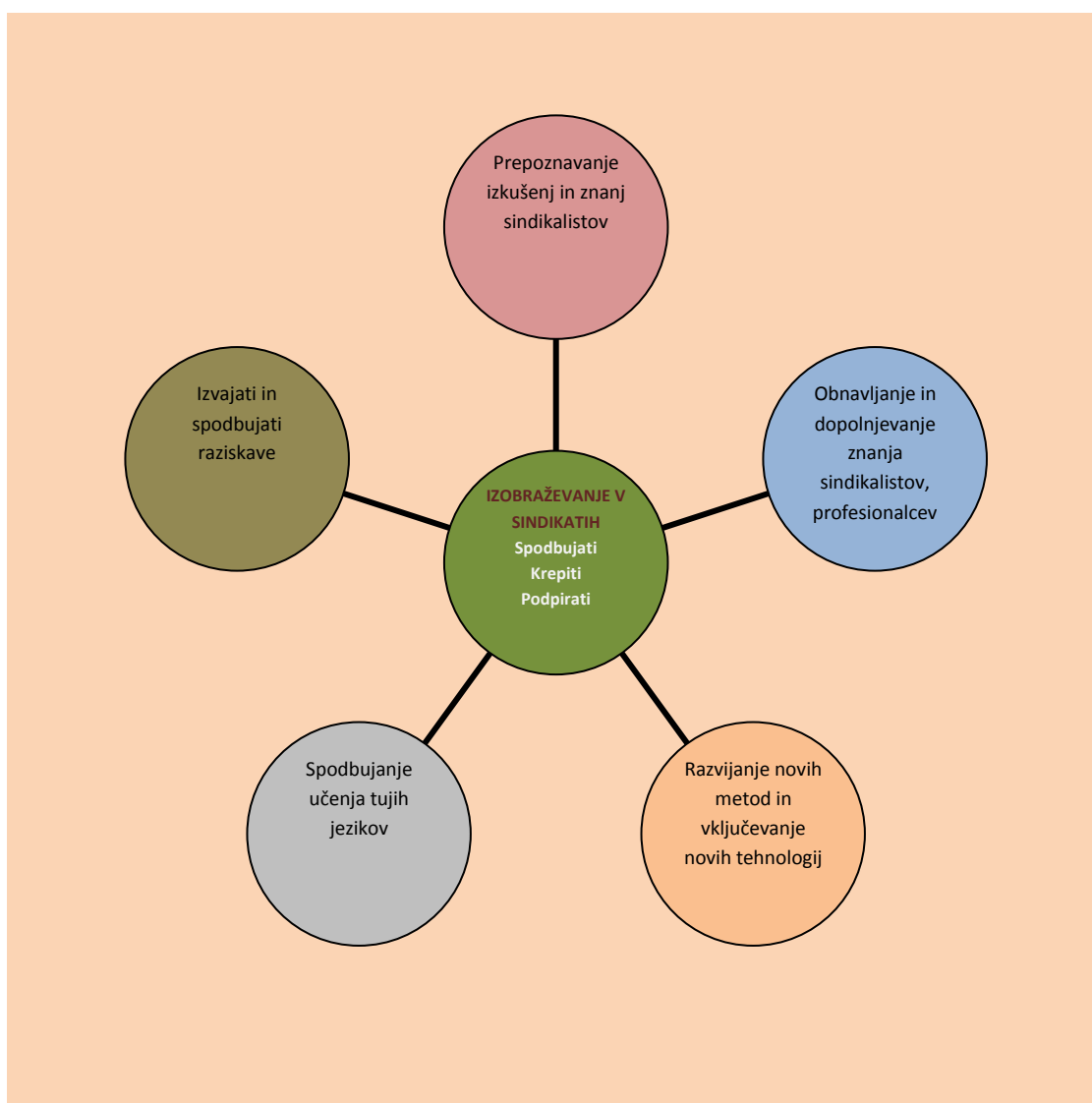
Izobraževanje mora stremeti k naslednjim ciljem:

- Krepitev sindikalne organizacije in članstva
- Krepitev strokovne usposobljenosti sindikalnih predstavnikov
- Krepitev pogajalske usposobljenosti sindikalnih predstavnikov v postopkih pogajanj z delodajalci in vlado
- Krepitev usposobljenosti sodelovanja v makroekonomskih in političnih razpravah
- Uresničevanje ciljev sindikatov na vseh področjih družbe

Prav na podlagi sindikalnega izobraževanja se ljudje učijo biti sindikalisti. Sindikalno izobraževanje je nepretrgan proces, preko katerega se delavci seznanjajo, kako predstavljati svoje sodelavce v podjetjih in v družbi z razvojem sindikatov, ki so učinkoviti pri kolektivnih pogajanjih, novačenju novih članov in v organiziranju političnih akcij.

V programskem dokumentu ZSSS smo se zavezali, da bomo spodbujali prepoznavanje potreb po usposabljanju s strani sindikalnih vodstev ter promovirali izobraževanje in si prizadevali k dvigu ravni zavesti o pomembnosti vseživljenjskega učenja. Ustrezno vseživljenjsko izobraževanje namreč postaja vse pomembnejša pogajalska zahteva. Poleg rednih izobraževalnih vsebin za člane sindikatov ter za sindikaliste si bomo prizadevali za redno organizacijo posvetov z različnimi problematikami in tematskimi področji, problemskih konferenc, okroglih miz in razprav.

V strategiji izobraževanja moramo dosledno krepiti vidljivost in komunikacijo okoli sindikalnega izobraževanja, evalvacijo in razvijanje novih vsebin ter diagnostiko same organizacije, saj so prav potrebe organizacije ZSSS tiste, ki jih izobraževanje mora obravnavati.

OBLIKE IZOBRAŽEVANJ

Izobraževanje, ki zajema delavce, lahko razdelimo v tri kategorije:

Prva kategorija je sindikalno izobraževanje, ki je izobraževalna dejavnost, ki jo organizirajo sindikati za svoje namene. To izobraževanje zajema funkcionalno izobraževanje (ki se nanaša na usposabljanje članov v poslovanju in delovanju znotraj sindikalni struktur) in predmetno izobraževanje (ki obravnava splošne teme, kot so ekonomija in pravo, ter jih aplicira na vprašanja sindikatov, kot so pravična globalizacija ali analiza poslovanja podjetij).

Druga kategorija je izobraževanje delavcev, ki se nanaša na programe, katerih cilj je dvig izobrazbe zaposlenih. Gre za programe, povezane z opismenjevanjem, računanjem, učenjem tujega jezika, uporabo računalnika in druge splošne izobraževalne dejavnosti.

Tretja kategorija je študij dela oz. industrijskih odnosov, ki vključuje odprt, nepristranski in kritično zasnovan študij dela v družbi, kot ga izvajajo na univerzi.

V okviru izobraževanja ZSSS bomo organizirali seminarje in usposabljanja iz prve in druge kategorije.

V okviru prve kategorije bomo skozi sistemsko usposabljanje gradili bazo usposobljenih sindikalnih zaupnikov in ostalih sindikalnih akterjev, ki se jim stalno viša nivo znanja, kar je pogoj za uspešno delo in promocijo sindikata. Takšno izobraževanje se bo izvajalo redno in skozi celo leto. Vsebine bodo organizirane na treh nivojih.

V okviru druge kategorije si bomo prizadevali organizirati delavnice, ki bodo zajemale zanimive vsebine za člane sindikatov, od računalniških znanj do učenja uspešne komunikacije.

V okviru tretje kategorije pa bomo poskušali tesneje sodelovati z akademsko sfero ter fakultetami, ki imajo že sedaj v svoje programe vključene nekatere vsebine s področja industrijskih odnosov. Prizadevali si bomo tudi za tesnejše povezovanje z ministrstvom za šolstvo ter ostalimi institucijami, kot je zavod za šolstvo, ki sodeluje pri posodabljanju kurikula v najširšem pomenu besede. Njihovo temeljno poslanstvo je vpeljevanje vseživljenjskega učenja s cilji trajnostnega razvoja, inovativnega okolja in inovativnosti. Vsekakor je prizadevanje za vključevanje sindikalnih znanj in priprava mladih na vstop v drugo življenjsko obdobje, obdobje zaposlenosti, eden izmed ciljev, ki morajo biti v prihodnosti uresničljivi skupaj v sodelovanju s pedagoškimi delavci. Pri približevanju sindikatov v šolski prostor pa moramo vključiti v svoje dejavnosti spoznavna srečanja z zaposlenimi v šolstvu, z učitelji in profesorji (predvsem zgodovine), za katere je potrebno organizirati predavanja o sindikalnih temah.

Glede na standardizirane vsebine posameznih nivojev bo v evidenci članstva enostavno voditi evidenco o pridobljenih znanjih posameznega člana.

VSEBINE

Ob upoštevanju dejstva, da se ves čas spreminja zakonodaja ter se sprejema nova, da se spreminjajo kolektivne pogodbe, da se spreminjajo pogoji dela in ne nazadnje, da prihaja do kadrovskih zamenjav, tako med sindikalnimi zaupniki kot v profesionalnih strukturah, bomo sestavili nabor različnih potrebnih znanj za različne nivoje sindikalnega dela.

Del nabora znanj je enak za večino sindikatov dejavnosti (vloga sindikata v družbi, organiziranje delavcev, tehnike pogajanj, osnove uspešnega komuniciranja, delovnopravna in druge zakonodaje, ki se tičejo pravic iz dela in delovnega razmerja, varnost in zdravje pri delu, razumevanje letnih poročil, itd). Na teh seminarjih bodo lahko skupaj udeleženci iz različnih sindikatov dejavnosti, saj pri navedenih temah praktično ni razlik med posameznimi dejavnostmi. Na podlagi takšnih seminarjev, kjer bodo udeleženci prihajali iz različnih dejavnosti, bomo obenem spodbujali tudi povezovanje sindikalistov ter izmenjavo izkušenj. Izobraževanje ne bo samo pridobivanje novih znanj, temveč bo temeljno vodilo izmenjava izkušenj, iskanje odgovorov na skupne probleme ter sodelovanje in timsko delo. Seveda pa se bo pri pripravi posameznega seminarja s strani predavateljev upoštevala struktura udeležencev.

Seminarji morajo postati tudi priložnost za medgeneracijsko povezovanje in krepitev mentorstva med starejšimi in mlajšimi sindikalisti.

Drugi del nabora znanj bo prilagojen sindikatom dejavnosti glede na njihove potrebe in razlike v organiziranosti (organiziranost sindikata na vseh nivojih, kolektivna pogodba dejavnosti).

Tretji del izobraževanja bo v obliki posvetov ali krajših informativnih srečanj in je namenjen permanentnemu izpopolnjevanju funkcionarjev ZSSS, sindikatov dejavnosti, območnih organizacij ter sindikalnim zaupnikom, ki že imajo izkušnje s sindikalnim delom, zajemal pa bo aktualne teme in spremembo zakonodaje (npr. Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, itd).

V okviru systemskega izobraževanja smo oblikovali **6 vsebinskih sklopov izobraževanja**:

- 1) Sindikalno vodenje
- 2) Organiziranje delavcev

- 3) Pravo
- 4) Ekonomija
- 5) Sociala
- 6) Varnost in zdravje pri delu

Ne glede na specifično vsebino posameznega seminarja mora le ta poudarjati sindikalno misel, sindikalni aktivizem in se usmerjati v krepitev sindikalnega gibanja.

Zahtevnostne stopnje izobraževanja v ZSSS

Mala sindikalna akademija: Osnovno izobraževanje sindikalnih zaupnikov, ki bo zajemalo predvsem področja organiziranja in delovanja sindikata ter ZSSS, sindikalnega vodenja, informiranja, osnove ekonomije in delovnega prava.

Srednja sindikalna akademija: Nadaljevalno izobraževanje sindikalistov, ki bo zajemalo predvsem nadgradnjo sindikalnih vsebin, ter dodatne vsebine iz področja socialnega dialoga, varnosti in zdravja pri delu, sociale, delovnega prava in ekonomije.

Višja sindikalna akademija: Dodatna in bolj specializirana znanja za sindikaliste s področja kolektivnih pogodb, ekonomije in delovnopravne zakonodaje.

IZVAJANJE

Sistem izobraževanja v ZSSS, ki bo namenjen sindikalistom (prva kategorija sindikalnega izobraževanja), bo temeljil na treh stopnjah sindikalne akademije (mala, srednja in višja). Vsak udeleženec bo na svojem prvem seminarju prejel sindikalni indeks ali »SINDEKS ZSSS«. V knjižici bodo vpisane vse stopnje in vsi pripadajoči seminarji. Vsak seminar bo tudi ovrednoten s kreditnimi točkami. Možnost napredovanja oz. udeležbe na seminarju višje stopnje bo mogoča na podlagi doseganja določenega števila kreditnih točk iz male sindikalne akademije oz. srednje sindikalne akademije. V okviru službe za izobraževanje v ZSSS se bo vodila evidenca za posameznega člana, sindikalista, ob enem pa se bo udeležba posameznika beležila tudi v sistemu evidence članstva ZSSS.

Za posamezen seminar ali usposabljanje se izdelata šifrant za vnos podatkov o usposobljenosti posameznega člana v evidenco članstva, kar lahko služi kot dober pripomoček pri vodenju kadrovske politike, tako v ZSSS kot v sindikatih dejavnosti. Lahko začnemo razmišljati tudi o kariernem sistemu v ZSSS.

Takšen način je poleg beleženja in izgradnje kariernega ter kadrovskega sistema namenjen dodatni krepitvi ugleda in pomembnosti izobraževanja in vseživljenjskega učenja ter k motivaciji posameznika.

Osnovno načelo izobraževanja v ZSSS je dostopnost in preglednost, zato bo velik poudarek na javnem objavljanju in kontinuiranem obveščanju sindikalistov v organizaciji in po celotne terenu. Vsako leto se v decembru izdela in objavi koledar izobraževanj in usposabljanj za leto dni vnaprej. Koledar bo dosegljiv na spletni strani ZSSS, objavljen pa bo tudi v DE in v e-novicah ZSSS. V koledar se vnesejo tudi vsa ostala izobraževanja in usposabljanja ter strokovni posveti, organizirani v okviru ZSSS ali sindikatov dejavnosti.

Dostopnost ne bomo spodbujali le na ravni informiranja, ampak tudi na ravni teritorialne dostopnosti, kar pomeni, da bomo seminarje organizirali v prostorih naših območnih organizacij ter tudi v Domu sindikatov.

Seminarji bodo različni v trajanju, od enodnevnih do dvodnevnih. Nekateri seminarji, ki bodo bolj specializirani bodo tudi krajši od 8 šolskih ur. Seminarji bodo organizirani tako v dopoldanskem kot tudi v popoldanskem delu, tako da ponudimo udeležencem več možnosti za udeležbo in lažjo odsotnost od delovnega procesa. Vsak seminar bo vseboval teoretični in praktični del. Spodbujali pa bomo tudi samostojno delo oz. delo na daljavo in predhodno pripravo udeležencev.

Tim predavateljev (strokovni delavci, izvršni sekretarji) pripravi module usposabljanja in izobraževanja, ki se nadgrajujejo z vsakim višjim nivojem. Tim predavateljev se izobrazi s pedagoško–andragoškega in tehničnega vidika. V primeru specifičnih tem se bodo timu predavateljev pridružili tudi sekretarji in strokovni delavci iz območnih organizacij ter funkcionarji sindikatov dejavnosti. Predavatelji pripravijo gradiva za seminarje in posvete. Seminarji se bodo izvedli v primeru, če bo za seminar prijavljeno priporočeno minimalno število udeležencev, *v nasprotnem primeru se določi ponovni razpis seminarja*. Vsi seminarji se bodo izvajali tako, da posamezno temo predavata najmanj dva predavatelja. Na podlagi tega spodbujamo prenos znanj in izkušenj, spodbujamo sodelovanje in pestrost ter še večjo kakovost seminarjev.

Za teme, za katere nimamo usposobljenih domačih predavateljev, bomo angažirali zunanje strokovnjake. Izbrani bodo na podlagi referenc s strani tima predavateljev.

Predavatelji morajo spoštovani in se ravnati po smernicah, ki določajo osnovna načela za izvajalce seminarjev v ZSSS.

Ob sistemskem pristopu bodo še vedno potekala tudi izobraževanja in usposabljanja glede na potrebe in želje sindikatov dejavnosti.

Organizacija in vse tehnične zadeve povezane s seminarji bodo potekale iz ene pisarne po sistemu »one stop shop«.

FINANCIRANJE

Dejanske stroške izobraževanj in usposabljanj (sistemski pristop) krijejo prijavitelji udeležencev seminarjev v obliki kotizacije. Med dejanske stroške spadajo prevoz, prenočišče (v primeru večdnevnega seminarja), prehrana in napitki, delovna gradiva, najemnina prostorov (v primeru potrebe po najemu prostorov) ter stroški predavateljev (če so zunanji predavatelji).

Zakonodaja določa, da je izobraževanje in usposabljanje za člane svetov delavcev financirano s strani delodajalca.

PRIHODNI RAZVOJ

V bodoče bomo postopoma razvijali e-učila in poskušali izvajati nekatere vsebine, seminarje na daljavo preko spletne učilnice. Cilj je vzpostaviti e-sindikalno akademijo, kjer bi lahko v eni e-učilnici bili dostopni seminarji skupaj z materiali, nalogami ter podpornim gradivom za predavatelje.

Mag. Staša Pernat Lesjak, univ. dipl. pol.

Izvršna sekretarka

PRILOGA 1

PRAVILA NAROČANJA SEMINARJEV IN PRIJAVA UDELEŽENCEV

PERIODIČNI SISTEMSKI SEMINARJI

Objavljanje

Letni koledar seminarjev ZSSS se objavi vsake tri mesece v Delavski enotnosti. Celotni koledar seminarjev se integrira v koledar na spletni strani ZSSS. Vsak mesec pa se v okviru pošiljanja E-novic ZSSS objavijo seminarji, ki bodo potekali v prihodnjem mesecu. Letni koledar seminarjev se v elektronski obliki posreduje tudi vsem sindikatom dejavnosti in območnim organizacijam ZSSS.

Vsak seminar bo objavljan s sledečimi informacijami:

1. Naziv seminarja
2. Opis/namen izobraževanja
3. Komu je namenjen
4. Učni rezultati
5. Vsebina
6. Učne metode
7. Gradiva
8. Trajanje
9. Min. št. udeležencev
10. Predavatelj(i)
11. Termin izvedbe
12. Tehnični podatki za prijavo
13. Kotizacija in zajeti stroški

Pogoji za izvedbo seminarja in prijava udeležencev

Seminar se izvede, če je prijavljenih najmanj toliko udeležencev, kolikor je določeno minimalno število za posamezen seminar. V primeru prevelikega števila prijav imajo prednost pri udeležbi prej prijavljeni udeleženci, za ostale pa se izvede enak seminar v najkrajšem možnem roku.

Seminarji bodo potekali v prostorih ZSSS (Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana) in v prostorih območnih organizacij ZSSS.

Prijave za udeležbo sprejema po elektronski pošti oseba, ki je določena na razpisu seminarja, oddane pa morajo biti najmanj 5 dni pred predvidenim datumom seminarja. Na seminar se lahko prijavijo le člani sindikatov dejavnosti ZSSS, kar izkažejo s svojo člansko številko.

Kotizacija za razpisane seminarje, kjer predavajo strokovnjaki ZSSS, je največ 20 EUR. Kotizacija vsebuje stroške fotokopiranja gradiv, strošek literature, vode in manjših prigrizkov. Zanimanci udeleženci se morajo obrniti na svoj sindikat dejavnosti v primeru, da jim udeležbo seminarja krije sindikat. Prijava se potem izvede preko sindikata dejavnosti s prenakazilom članarine.

O udeležbi na seminarjih bodo izdana potrdila in potrditev seminarja v Sindeksu.

SEMINARJI PO NAROČILU

Po naročilu sindikatov dejavnosti in območnih organizacij se bodo izvajali seminarji z vsebinami po želji naročnika. Vsebine bo možno izbirati med vsebinami sistemskih seminarjev in seminarjev po naročilu, ki jih izvajajo zaposleni v ZSSS in zunanji izvajalci, ki bodo zavedeni ob koledarju sistemskih seminarjev. V primeru potrebe po vsebinah, ki niso v ponudbi, je potreben predhodni dogovor o natančni vsebini želene teme ter času trajanja.

Potrebo po izvedbi seminarja je potrebno izraziti najmanj en mesec pred želenim datumom po elektronski pošti odgovorni osebi za izobraževanje pri ZSSS. Na podlagi osebnega pogovora se organizira želeno usposabljanje.

Predvideni stroški seminarja se z naročnikom dogovorijo vnaprej. Ti stroški zajemajo stroške kopiranja in razmnoževanja gradiv, stroške literature, ki jo udeleženci prejmejo na seminarju, stroške prostora, kjer se izvaja seminar (če ti dejansko nastanejo), stroške predavateljev, morebitne prehrane in prenočišča udeležencev ter pavšalni strošek v višini 50 € za organizacijo in izvedbo seminarja.

Stroški domačih predavateljev se ne zaračunavajo, razen v primeru, če je seminar izveden izven rednega delovnega časa, oziroma na prost dan. Enako velja za stroške prevoza domačih predavateljev. Če se ti stroški predvidevajo, jih je potrebno predhodno dogovoriti.

Stroške prihoda udeležencev krije naročnik seminarja oziroma se naročnik dogovori z udeleženci o drugačni delitvi stroškov.

Po predhodnem dogovoru lahko tudi sam naročnik seminarja neposredno poravnava določene stroške (npr. prenočišče, prehrana).

Stroški seminarjev se poravnajo s prenakazilom sindikalne članarine.

PRILOGA 2

PRAVILA KREDITNEGA SISTEMA

V okviru sistemskega sindikalnega izobraževanja ZSSS je mogoče doseči skupaj 300 kreditnih točk. Za udeležbo na seminarjih v okviru srednje sindikalne akademije je potrebno predhodno zbrati 90 točk oz. osvojiti 60 % razpisanih vsebin. Za udeležbo na seminarjih v okviru višje sindikalne akademije je potrebno predhodno zbrati 60 točk oz. osvojiti 60 % razpisanih vsebin.

TABELA KREDITNIH TOČK		
Stopnja izobraževanja	Št. kreditnih točk	Št. kreditnih točk za napredovanje na višji nivo
MALA SINDIKALNA AKADEMIJA	150	90
SREDNJA SINDIKALNA AKADEMIJA	100	60
VIŠJA SINDIKALNA AKADEMIJA	50	
Skupaj	300	150

PRILOGA 3

SISTEMSKI SEMINARJI		
ŠIFRANT	SEMINAR	KREDITNE TOČKE
MALA SINDIKALNA AKADEMIJA		
M101	Komuniciranje in informiranje v sindikatih	10
M102	Uspešnejše sindikalno delo s pomočjo IT	10
M103	Priprava letnega sindikalnega poročila	10
M204	Organiziranje in včlanjevanje delavcev v sindikate	20
M205	Osnove sindikalnega delovanja v ZSSS	20
M206	Sindikalno gibanje skozi čas	5
M207	Akcijska moč sindikatov	10
M408	Osnove ekonomije za sindikalne zaupnike	20
M409	Plača in prejemki iz delovnega razmerja	10
M310	Pogodba o zaposlitvi	10
M311	Delovni čas	5
M312	ABC zakonodaja za sindikaliste	10
M313	Kolektivne pogodbe	10
SREDNJA SINDIKALNA AKADEMIJA		
S101	Projektno delo za sindikate	10
S102	Evidenca članstva	10
S403	Analiza poslovanja gospodarskih družb	10
S304	Kazenska odgovornost delodajalcev	20
S505	Upokojitev in tretjemu življenjskemu obdobju naproti	10

S206	Socialni dialog	20
S507	Izguba zaposlitve, brezposelnost in zaposlovanje	10
S608	Varnost in zdravje pri delu 1	10
VIŠJA SINDIKALNA AKADEMIJA		
V401	Plače in plačni sistem	10
V302	Priprava podjetniške kolektivne pogodbe	5
V503	Socialno podjetništvo in združništvo	5
V304	Alternativne oblike reševanja sporov	5
V505	Zaščitene kategorije delavcev in enake možnosti	5
V606	Varnost in zdravje pri delu 2	10
V107	Tehnike pogajanj	10

Šifrant:

- Črka pomeni zahtevnostno stopnjo izobraževanja (M, S, V)
- Prva številka pomeni vsebinski sklop izobraževanja (1, 2, 3, 4, 5, 6)
- Drugi dve številki pomenita zaporedni seminar v okviru posamezne zahtevnostne stopnje